

Správa železniční dopravní cesty, státní organizace
Dlážděná 1003/7
110 00 Praha 1

Pokyn generálního ředitele č. 14/2008

ve znění změn č. 1 až 5 (účinnost od 20.01.2014)

Věc: Zavedení zkušebního provozu rekuperace EHV

Č.j.: 1252/08-OAE

Ukládací znak : 05.2.3
Skartační znak a lhůta : A - 10

Počet listů : 10
Počet příloh : 0
Počet listů příloh : 0

Gestorský útvar : Odbor automatizace a elektrotechniky – O14
Zpracovatel : **Dostál Josef Ing.**
Tel. : **972244476**

E-mail : **dostalJ@szdc.cz**

Rozdělovník : OŘ Brno, OŘ Plzeň, OŘ Olomouc, SŽE, TÚDC, ČD, a.s.,
ČD Cargo a.s., **dopravci provozující EHV**

Rozsah znalostí : viz. rozsah znalosti na str. 5 tohoto pokynu

Účinnost od : 1.11.2008

V Praze dne 16.10.2008

Ing. Jan Komárek
generální ředitel

Pokyn generálního ředitele č. 14/2008

Schváleno generálním ředitelem SŽDC
dne: 16.10.2008
č.j.: 1252/08-OAE

Účinnost od: 1.11.2008,

ve znění:

změny č. 1 (účinnost od 20.10.2009)

změny č. 2 (účinnost od 31.1.2011)

změny č. 3 (účinnost od 19.4.2012)

změny č. 4 (účinnost od 12.12.2012)

změny č. 5 (účinnost od 20.01.2014)

Gestorský útvar: Správa železniční dopravní cesty, státní organizace
Odbor automatizace a elektrotechniky
Dlážděná 1003/7
110 00 Praha 1

Rok vydání: 2008

OBSAH

OBSAH	3
LIST PROVEDENÝCH ZMĚN	4
ROZSAH ZNALOSTI	5
SEZNAM POUŽITÝCH ZNAČEK A ZKRATEK.....	6
ČÁST PRVNÍ	7
ÚVODNÍ USTANOVENÍ	7
ČÁST DRUHÁ	7
ZAVEDENÍ ZKUŠEBNÍHO PROVOZU REKUPERACE EHV	7
ČÁST TŘETÍ.....	10
ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ	10

LIST PROVEDENÝCH ZMĚN

Číslo změny	Č. j. změny	Změna se týká ustanovení a příloh:	Datum účinnosti změny	Změnu provedl příjmení a jméno / podpis
	Datum schválení			
1.	čj. S 47087/2009	Viz. „prožlucené části“	20.10.2009	Ing. Luboš Krátký
	12.10.2009			<i>Krátký v.r.</i>
2.	čj. S 6462/10-OAE	Viz. „prošedivělé části“	31.1.2011	Ing. Luboš Krátký
	31.1.2011			<i>Krátký v.r.</i>
3.	čj. S 9315/2012-OAE	Viz modře zvýrazněné části	19.4.2012	Ing. Luboš Krátký
	17.4.2012			<i>Krátký v.r.</i>
4.	čj. S 48813/2012-OAE	Viz zeleně zvýrazněné části	12.12.2012	Ing. Luboš Krátký
	07.12.2012			<i>Krátký v.r.</i>
5.	čj. S 50887/2013-O14	Viz fialově zvýrazněné části	20.01.2014	Ing. Josef Dostál
	07.01.2014			<i>Dostál v.r.</i>
6.				

ROZSAH ZNALOSTI

Platnost pro obvod zkušebního provozu rekuperace.

Organ. složka	Pracovní činnosti	Znalost
OŘ SEE	Přednosta, pracovníci ED, VPI, pracovníci podílející se na obsluze a údržbě TNS	Úplná: celý pokyn
OŘ SSZT	Přednosta, pracovníci podílející se na obsluze a údržbě zařízení napájených z TV	Úplná: celý pokyn
SŽDC	Odbor automatizace a elektrotechniky	Úplná: celý pokyn
SŽE	Ředitel, útvar obchodně provozního náměstka Přednostové SSŽE Brno, České Budějovice	Informativní
TUDC	Sekce elektrotechniky a energetiky	Úplná: celý pokyn

SEZNAM POUŽITÝCH ZNAČEK A ZKRATEK

ČD	České dráhy, a.s.
ED	Elektrodispečink
EHV	Elektrické hnací vozidlo
GŘ	Generální ředitel správy železniční dopravní cesty, státní organizace
I	Proud [A]
MPBP	Místní provozní a bezpečnostní předpisy
NP	Neutrální pole
O14	Odbor automatizace a elektrotechniky
ÖBB	Österreich Bundes Bahn
PŘ ED	Předpisy elektrodipečinku
GŘ SŽDC	Generální ředitelství SŽDC
SEE	Správa elektrotechniky a energetiky OŘ
SPS	Spínací stanice
SSZT	Správa sdělovací a zabezpečovací techniky OŘ
SSŽE	Středisko správy železniční energetiky
SW	Software
SŽDC	Správa železniční dopravní cesty, státní organizace
SŽE	Správa železniční energetiky
TNS	Trakční napájecí stanice
TÚDC	Technická ústředna dopravní cesty
TV	Trakční vedení
U	Napětí [V]
UNZ	Univerzální napájecí zdroj
VPI	Vedoucí provozu infrastruktury
ZZ	Zabezpečovací zařízení
OŘ	Oblastní ředitelství

ČÁST PRVNÍ

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

1.1. Od 1.11.2008 zajistíte zkušební provoz rekuperace ve vybraných traťových úsecích elektrizovaných jednofázovou trakční proudovou soustavou 25 kV 50 Hz:

- Horní Dvořiště st. hr. (km 61,097) – Horní Dvořiště – České Budějovice až:
  - Strakonice (NP – km 271,250)
  - Chotoviny (NP – km 89,890)
  - Horní Cerekev (NP – km 62,633)
- České Budějovice – České Velenice st. hr. (km 163,134)
- Rybník - Lipno nad Vltavou
- Břeclav st. hr. (km 78,000) – Břeclav – Brno hl. n až:
  - Svitavy mimo (dělení stejnosměrné a střídavé trakční proudové soustavy 228,1 km trati 260 podle jízdního řádu)
  - Nezamyslice (NP – km 60,585)
  - Čebín (NP – km 25,976)
- Břeclav st. hr. (km 78,000) – Nedakonice (neutrální pole TNS Nedakonice km 132,051).

ČÁST DRUHÁ

ZAVEDENÍ ZKUŠEBNÍHO PROVOZU REKUPERACE EHV

Zkušební provoz zajistíte ve smyslu následujících podmínek a požadavků:

- 2.1. Období zkušebního provozu bude od 1.11.2008 do odvolání.
- 2.2. Rekuperace bude ověřována pro všechna EHV, která mohou být v úsecích **uvedených pod bodem 1.1.** běžně provozována za předpokladu dodržení příslušných ustanovení plynoucích z ČSN EN 50 388.
- 2.3. Napětí v TV bude v tolerancích daných pro provoz a rekuperaci v ČSN EN 50163 ed.2. OŘ Brno, OŘ Plzeň a OŘ Olomouc upozorní před zahájením zkušebního provozu uživatele, jejichž zařízení je v dotčených úsecích (odpovídajících níže uvedeným TNS) napájeno z TV, na předpoklad běžného využívání krátkodobého zvýšení horní hranice napětí v TV při rekuperaci až na 29 kV.
- 2.4. Pro zajištění spolehlivého napájení zabezpečovacích zařízení (ZZ) u nichž je zdrojem napájení i trakční vedení, bude v době zahájení zkušebního provozu rekuperace jako primární napájení těchto ZZ použita veřejná distribuční síť s následujícím postupem:

- 2.4.1. V průběhu prvního měsíce zkušebního provozu bude za součinnosti TUDC probíhat měření hodnot napětí z trakčního vedení na vstupu do ZZ v jednotlivých místech připojení při zachování primárního napájení ZZ z veřejné distribuční sítě. Tento požadavek uplatňuje příslušný přednosta SSZT OŘ.
  - 2.4.2. OŘ SEE prověří možnost použití změny odboček na primární straně transformátoru, který slouží k napájení vstupní části UNZ z TV pro případnou korekci výstupního napětí těchto transformátorů.
  - 2.4.3. Pokud naměřené hodnoty a průběhy napětí podle bodu 2.4 budou vyhovující, bude postupně v jednotlivých lokalitách přepnuto zabezpečovací zařízení na napájení z TV při současné přítomnosti pověřených zástupců TUDC, SSZT a SEE z důvodu nutnosti operativního řešení případných komplikací (výpadky, poruchy). Při tom budou monitorovány hodnoty U a I na vstupu do ZZ společně s podílem harmonických složek při jízdě rekuperujícího EHV, a to i s ohledem na charakter, vlastnosti a působení usměrňovače na vstupu do UNZ.
  - 2.4.4. V případě přetrvávajících problémů při napájení ZZ z TV v souvislosti s probíhající rekuperací budou po vyhodnocení měření a provozních zkušeností plynoucích z tohoto bodu projednána a přijata vhodná opatření. Koordinací je pověřen O14 GŘ SŽDC
- 2.5.** OŘ Brno, OŘ Plzeň a OŘ Olomouc zajistí odstavení vypínací funkce zpětné wattové ochrany na dotčených trakčních napájecích stanicích (TNS) a podle možnosti (typu použité ochrany) současně zajistí zachování signální funkce této ochrany s časovou registrací pro možnost zhodnocení počtu ev. období návratu rekuperované energie do nadřazené distribuční soustavy.
- 2.6.** Zpětnou dodávku rekuperované energie je nutné umožnit na následujících TNS:
- U OŘ Brno: Břeclav, Modřice, Blansko, Svitavy, Čebín, **Horní Cerekev**
  - U OŘ Olomouc: Nedakonice, **Nezamyslice**
  - U OŘ Plzeň: Lipno, Velešín, Nemanice, Veselí nad Lužnicí, Strakonice, **Chotoviny**
- U TNS používaných při výlukách a mimořádnostech lze pro zkušební provoz rekuperace odstavit zpětnou wattovou ochranu jen u jednoho trakčního transformátoru, o výběru rozhodne přednosta příslušné OŘ SEE.
- Pro zkušební provoz nebude na dotčených TNS vyžadována instalace frekvenčních ochran. Potřeba těchto ochran bude znovu posouzena na základě zhodnocení výsledků zkušebního provozu.
- 2.7.** **OŘ spravující příslušné napájecí úseky** zajistí zabránění vzniku vstřícného propojení dvou sousedních TNS trakčním vedením. **Dále zajistí osazení těchto úseků příslušnými návěstmi pro elektrický provoz.**
- 2.7.1. **Návěsti pro elektrický provoz zakazující rekuperaci musí být strojvedoucími EHV respektovány za všech okolností.**
  - 2.7.2. **Vydaný pokyn elektrodispečera o operativním zákazu rekuperace je nutno dodržet bez ohledu na případně vyvěšenou návěst podle čl. 3424 předpisu SŽDC D1.**

K zabránění vzniku vstřícného napájení zajistěte následující:

Před zahájením zkušebního provozu:

- 2.7.3. Prokazatelné seznámení všech elektrodispečerů na ED u **OŘ spravující příslušné napájecí úseky** s tímto pokynem se současným zdůrazněním nejvyšší odpovědnosti **elektrodispečera ve službě** při manipulacích s podélnými vypínači a odpojovači TV v obvodu uvedených SPS a NP vzhledem k odstavení blokovací funkce zpětných wattových ochran na TNS.

Před zahájením nebo v průběhu zkušebního provozu:

- 2.7.4. Podle možnosti a vybavenosti elektrodispečinků doplnění SW výstrahy před rozhodnutím o odeslání povelu k zapnutí podélných vypínačů a odpojovačů v neutrálním poli uvedených SPS.
- 2.7.5. Podle možností a vybavenosti SPS blokování sepnutí podélných vypínačů uvedených SPS v situaci přítomnosti napětí v TV obou propojovaných podélných napájecích úsecích, pokud nejsou sepnuty odpojovače překlenující neutrální pole.
- 2.8. Na základě průběžných výsledků a sledování napětí ve vývodech trakčních transformátorů a v napájení ZZ bude případně rozhodnuto o doplnění vypínací funkce sekundárních vypínačů trakčních transformátorů napěťovým relé při překročení horní hranice napětí (na úrovni 29 100 - 29 200 V), pokud nebude tato hranice dostatečně respektována regulací rekuperace na EHV.
- 2.9. Elektrodispečer ve službě je oprávněn vydat operativní zákaz rekuperace vedoucímu pracovníku řízení dopravy (vlakovému dispečerovi dotčeného úseku) formou obvyklou pro řešení mimořádných situací. Zákaz bude sdělen strojvedoucím telekomunikačním zařízením a pro delší období trvání zákazu také souběžným zajištěním vydávání rozkazu „V“. Zrušení operativního zákazu se provede telekomunikačním zařízením nebo zrušením vydávání rozkazu „V“. Toto opatření **musí být** rovněž součástí samostatně vydávaného pokynu **příslušného dopravce provozující EHV jenž používají rekuperaci při jejich provozu**.
- 2.10. Samostatně vydávaný pokyn **příslušných dopravců provozujících EHV** ke zkušebnímu provozu rekuperace **musí obsahovat** nařízení, aby strojvedoucí po výpadku napětí v trakčním vedení použil rekuperaci v době zkušebního provozu nejdříve za 5 minut od obnovení napětí. Elektrodispečer má tedy možnost (např. v situaci nemožného dorozumění) řešit potřebu okamžitého krátkodobého odstavení rekuperace vypnutím a zapnutím napájení dotčeného úseku TV.
- 2.11. **Zrušeno**
- 2.12. SŽDC, OŘ, SŽE, E-ON a ČEZ se budou navzájem informovat a operativně koordinovat průběh zkušebního provozu rekuperace obvyklými kontakty ve smyslu MPBP a PŘ ED.

- 2.13. Příslušné OŘ SEE bude včas informovat OŘ SSZT o plánovaných výlukách TNS, při nichž dojde ke změně napájení ve smyslu bodu 2.6.
- 2.14. V průběhu zkušebního provozu se budou podle potřeby setkávat styční a provozní pracovníci (GŘ SŽDC Praha, OŘ Brno, OŘ Plzeň, OŘ Olomouc, SŽE Hradec Králové). Svolává a koordinuje O14 GŘ SŽDC.
- 2.15. Příslušná OŘ zajistí zaznamenávání mimořádností a poruch souvisejících s rekuperací na ED tak, aby bylo reálné vytvořit samostatný výpis těchto skutečností za uplynulé období zkušebního provozu.
- 2.16. Vybrané TNS budou v době zkušebního provozu krátkodobě osazeny průběhovým měřením SŽDC SŽE (po dohodě s přednostou příslušné SEE) ke zjištění parametrů napětí a proudu rekuperované energie.
- 2.17. Zrušeno

ČÁST TŘETÍ

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

- 3.1. Pokyn bude uložen na odborných správách OŘ SEE a OŘ SSZT, na pracovišti ED a na pracovišti vlakového dispečera.
- 3.2. Tento pokyn platí do odvolání. Podmínky pro zahájení zkušebního provozu rekuperace EHV zajistíte ve smyslu tohoto pokynu u OŘ Brno, OŘ Plzeň, OŘ Olomouc a u SŽE Hradec Králové v termínu do 31.10.2008.